

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قال الله تبارك و تعالی:

﴿قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّهَا﴾

سوره مبارکه شمس، آیه ۹

امام خامنه‌ای مدظله‌العالی:

درس خواندن و تهذیب اخلاق و هوشیاری سیاسی همراه با تلاش‌های انقلابی، وظائفی هستند که دختران و پسران این نسل باید آنها را هرگز فراموش نکنند. ۱۳۹۸/۹/۲۴

عنوان:

توجه به تکالیف در همه ابعاد

شناسنامه مطلب	
t-253	کد مطلب
تزکیه‌ای / تقوای عمومی / ورود به آستان بندگی / محاسبه عمر / آشنایی با واجبات	رده
محاسبه عمر، توبه، آستان بندگی، تقوای عام، آشنایی با واجبات، آشنایی با احکام	برچسب
	توضیحات

پایگاه تزکیه‌ای، علمی، بصیرتی و مهارتی نُمُو

nomov.ir

اسلام عزیز در زمینه‌های گوناگون اعتقادی، عبادی، اخلاقی، فردی، خانوادگی، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، نظامی و ... تکالیفی بر عهده انسان می‌نهد. مسلمین باید به همه آنها توجه داشته باشند. فلاح و سعادت و عزّتی که اسلام برای پیروان خود تضمین کرده است، در گرو انجام تکالیف در تمامی زمینه‌هاست.

اسلام را اگر بعنوان يك سیستم - با توجه به تعریفی که برای سیستم‌ها می‌شود - در نظر بگیریم، تمامی اجزای آن در ارتباط دقیق با هم می‌باشند. این وجود مرکب، با بودن تمامی اجزای خویش است که دارای اثرات مثبت و منشاء برکات است، و در صورت نبودن بعضی از اجزاء، آن ثمرات، و بهره‌های بایسته را نخواهد داشت.

علت اصلی عقب‌ماندگی مسلمین در قرون اخیر، غفلت آنان از بعضی ابعاد اسلام و برخی تکالیف اسلامی و شرعی خویش است. تنها، توجه داشتن به احکام عبادی و فردی، و غفلت از احکام اجتماعی، سیاسی و حکومتی اسلام ضایعات فراوانی را طی زمانی طولانی بوجود آورده است. این غفلت، حاصل تلاش استعمار در طول چندین قرن است. امام امت رضوان الله تعالی علیه در کتاب ولایت فقیه در ارتباط با ابعاد گوناگون احکام اسلام چنین می‌فرمایند.

نسبت اجتماعیات قرآن با آیات عبادی آن از صد به يك هم بیشتر است. از يك دوره کتاب حدیث که حدود پنجاه کتاب است و همه احکام اسلام را در بر دارد، سه چهار کتاب مربوط به عبادات و وظایف انسان نسبت به پروردگار است، مقداری از احکام هم مربوط به اخلاقیات است، بقیه همه مربوط به اجتماعیات، اقتصادیات، حقوق و سیاست و تدبیر جامعه است.

در آن کتاب، حضرت امام - رحمة الله علیه - بی‌توجهی مسلمین به این امر را مکرراً بیان فرموده، و رنج خود را از این غفلت اظهار می‌دارند.

آسیب‌های جبران‌ناپذیری که به اسلام و مسلمین وارد شده است، بیشتر از این ناحیه است. قتل و غارت و هتك حیثیت مسلمین توسط صهیونیست‌های پلید جنایتکار و ایادی شیطان بزرگ از جمله این خسارات است.

هر انسان مسلمان، در هر جای زمین که زندگی می‌کند، باید از خود پرسد که: مگر دفاع از مسلمین و سرزمین مسلمین که مورد تهاجم دشمنان اسلام قرار گذاشته‌اند، واجب شرعی نیست؟ مگر شریعت مقدس اسلام و قرآن و سنت، در این گونه موارد ساکتند و حکمی ندارند؟ مگر تركِ دفاع به هر صورت ممکن، معصیت و گناه نیست؟

مگر فقط تركِ نماز و روزه معصیت است؟

انسان مسلمان باید تمامی احکام شرعی را بکار بندد و حق ندارد برخی را انجام داده و برخی دیگر را به بوته فراموشی بسپارد.

خداوند در کلام وحی، قوم یهود را که به بعضی از احکام شریعت خویش عمل می‌کردند و برخی را ترك می‌گفتند مورد سرزنش و نکوهش شدید قرار می‌دهد و آنان را وعده سخت‌ترین عذاب در روز قیامت می‌دهد که: أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ^۱

آیا به بعضی از کتاب ایمان می‌آورید و به بعضی از آن کافر می‌شوید، پس جزای هر کس از شما که چنین کند جز خواری در این دنیا نیست و در روز قیامت به سخت‌ترین عذاب کشانده می‌شود و خدا از کارهای شما غافل نیست.

این خطاب خداوند به رسول خویش است در مورد آنها که آیات خدا را به میل خویش بخش‌بخش می‌کنند و برخی از آیات را می‌گیرند و برخی دیگر را رها می‌کنند: وَقُلْ إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ * كَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِمِينَ * الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ * فَو رَبِّكَ لَنَسْتَلَنَّهٗمْ أَجْمَعِينَ * عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ^۲

(ای پیامبر) بگو: من بیم دهنده آشکاری هستم، از مانند عذابی که بر تقسیم‌کنندگان فرو فرستادیم، آنانکه قرآن را قسمت قسمت کنند - یعنی: برخی از آیات را بپذیرند و برخی را نه - قسم به پروردگار تو که قطعاً و یقیناً آنها را در مورد آنچه می‌کردند به سؤال خواهیم کشید.

^۱ سوره بقره، آیه ۸۵

^۲ سوره حجر، آیات ۸۹-۹۳

بنابراین هر کس گرفتار ترك هرگونه واجبي است، باید توبه کند و در اندیشه جبران گذشته خود باشد، تا مشمول عذاب خواری دنیا و سخت‌ترین عذاب در آخرت نگردد.

«(اسلام) مکتبی است که بر خلاف مکتبهای غیر توحیدی، در تمام شئون فردی و اجتماعی و مادی و معنوی و نظامی و اقتصادی دخالت و نظارت دارد و از هیچ نکته ولو بسیار ناچیز که در تربیت انسان و جامعه و پیشرفت مادی و معنوی نقش دارد فروگذار ننموده است و موانع و مشکلات سر راه تکامل را در اجتماع و فرد گوشزد نموده و به رفع آن کوشیده است. اینک که به توفیق و تأیید خداوند، جمهوری اسلامی با دست توانای ملت متعهد پایه ریزی شده و آنچه در این حکومت اسلامی مطرح است اسلام و احکام مترقی آنست، بر ملت عظیم الشان ایران است که در تحقق محتوای آن به جمیع ابعاد و حفظ و حراست آن بکوشند که حفظ اسلام در رأس واجبات است.»^۱

آنچه خواندید بخشی از وصیت نامه سیاسی الهی آن مرجع بزرگ، آن رهبر الهی، امام عزیز و روح خداست که ابعاد گوناگون مکتب اسلام را بیان فرموده‌اند، و هدف حکومت اسلامی را حفظ و تحقق اسلام و احکام مترقی آن در جمیع ابعاد می‌دانند و آنرا در رأس تمام واجبات می‌شمارند.

آری مکتب اسلام در تمام شئون فردی و اجتماعی و مادی و معنوی و سیاسی و نظامی و اقتصادی دخالت و نظارت دارد. هدف در این حکومت حفظ اسلام و احکام مترقی آن در تمامی ابعاد است.

آنها که اسلام را در پاره‌ای از احکام مربوط به طهارت و صلاة خلاصه می‌دانند از حقیقت این مکتب کاملاً بی‌خبرند.

امام امت در ادامه می‌فرمایند: «از طرف دیگر (استعمارگران) با تبلیغات و تلقینات خود، تلاش کرده‌اند تا اسلام را کوچک و محدود کنند... بعضی هم نفهمیده، باور کرده و گمراه شده‌اند. ندانسته‌اند که اینها نقشه است، تا استقلال ما را از بین ببرند و همه جهات کشور اسلامی را از دست ما بگیرند و ندانسته به بنگاه‌های تبلیغاتی، استعماری، و به سیاست آنها و به تحقق هدفهای آنها کمک کرده‌اند... استعمارگران

^۱ صحیفه انقلاب (وصیت نامه سیاسی - الهی حضرت امام - رحمة الله علیه-)، چاپ وزارت ارشاد، ص ۸.

از ۳۰۰، ۴۰۰ سال پیش زمینه را تهیّه کردند، از صفر شروع کردند تا بدینجا رسیدند، ما هم از صفر شروع می‌کنیم... دستهای اجانب برای اینکه مسلمین و روشنفکران مسلمان را که نسل جوان ما باشند از اسلام منحرف کنند، وسوسه کرده‌اند که اسلام چیزی ندارد، اسلام پاره‌ای احکام حیض و نفاس است، آخوندها باید حیض و نفاس بخوانند... البته بیگانگان برای مطامع سیاسی و اقتصادی که دارند از چند صد سال پیش اساس را تهیّه کرده‌اند و به وسیله اهمالی که ... شد، موفق گشته‌اند... این افکار (بی‌تفاوتی در ابعاد مختلف شرع مقدّس)، آثار تلقینات بیگانگان است، نتیجه سوء تبلیغات چند صد ساله استعمارگران است که در اعماق قلوب... وارد شده است.»

بنابراین نیاز است در تمامی ابعاد، تکالیف خود را بشناسیم. در هر يك از زمینه‌های فردی، اجتماعی، مادّی، معنوی، سیاسی، نظامی، اقتصادی و غیره اگر مبتلا به «ترك واجب» یا «انجام حرام» هستیم توبه کنیم و مصمّم به انجام تکالیف خود در تمامی زمینه‌ها باشیم.

همگی ما در زندگی روزانه با بسیاری از واجبات و محرّمات برخورد داریم. آگاهی از آنها برای عموم مسلمانان لازم و ضروری است، تا تکالیف خود را بشناسند. در این بخش با توجّه به هدف مورد نظر در این مجموعه، يك دسته‌بندی کلی از اینگونه واجبات و محرّمات ارائه می‌گردد.

با مطالعه این مطلب، ضمن اینکه با برخی از تکالیف خویش آشنا می‌شویم، می‌توانیم به محاسبه کارهای خود نیز پردازیم. یعنی با آگاهی به واجبات و محرّماتی که متوجّه ماست زمینه‌های توبه نیز بر ما روشن‌تر می‌شود.

سرفصلهای این دسته‌بندی عبارتند از:

۱. واجبات و محرّمات عمومی (که دارای ابعاد گوناگون است)

۲. واجبات و محرّمات حکومتی.

۳. واجبات و محرّمات مربوط به اخلاق فردی.

۴. واجبات و محرّمات مربوط اخلاق اجتماعی.

۵. واجبات و محرّمات عبادی.

۶. واجبات و محرمات سیاسی.
۷. واجبات و محرمات فرهنگی.
۸. واجبات و محرمات دفاعی.
۹. واجبات و محرمات اعتقادی.
۱۰. واجبات و محرمات اقتصادی.
۱۱. واجبات و محرمات خانوادگی.
۱۲. واجبات و محرمات قضائی.

منبع: کتاب توبه زیباترین پوزش